

УИХ-ЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНД ХОЛБОГДОХ ЭРХ ЗҮЙН АКТУУДЫН ТАЛААРХ ЛАВЛАГАА МЭДЭЭЛЭЛ

Д. Жигваагүнсэл, О. Нарантуяа, Ө. Мөнхтунгалаа

Ерөнхий мэдээлэл

Монгол Улсын Их Хурлын Тамгын газрын үйл ажиллагаанд холбогдох эрх зүйн актуудын талаарх лавлагаа мэдээллийг Судалгааны төвийн референт - судлаач Д.Жигваагүнсэл, О.Нарантуяа, Ө.Мөнхтунгалаа нар хийж гүйцэтгэв.

Судалгаа мэдээллийн зорилго нь Улсын Их Хурлын Тамгын газрын статус, чиг үүргийг тодорхойлсон Монгол Улсад одоо хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж байгаа төрийн албаны үйл ажиллагааг зохицуулж буй хууль эрх зүйн актуудын талаарх мэдээллийг бэлтгэх. /Хавсралт1,2/

Судалгааны мэдээллийн эх сурвалжийг бүрдүүлсэн байдал: Лавлагаа мэдээллийг УИХ-ын Тамгын газрын статус, чиг үүргийг тодорхойлсон Монгол Улсад одоо хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж байгаа хууль, УИХ-ын тогтоол, ЗГ-ын тогтоол, УИХ-ын даргын захирамж, УИХ-ын Тамгын газрын Ерөнхий нарийн бичгийн даргын захирамж, Төрийн албаны зөвлөлийн тогтоол, сайд, агентлагын даргын тушаал зэрэг эрх зүй актууд, УИХ-ын Тамгын газрын ажилтнууд, УИХ-ын гишүүд, зөвлөх, туслах болон бие төлөөлөгч-туслахуудын зайлшгүй судлах зүйлсийн жагсаалт 2011, төрийн албаны тухай эрх зүйн баримт бичгийн эмхтгэл зэрэг материалуудаас ашиглав.

УИХ-ын Тамгын газрын үйл ажиллагаанд холбогдох эрх зүйн баримт бичгүүд: Монгол Улсын Их Хурлын 2002 оны тогтоолоор Парламентын ажлын мэргэшсэн алба болох Улсын Их Хурлын Тамгын газрын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, үйлчилгээний арга хэлбэр, чанарыг сайжруулах Стратеги төлөвлөгөөг баталсан. Энэхүү стратеги төлөвлөгөөний хүрээнд УИХ-ын Тамгын газрын хөгжлийн чиг хандлагыг тодорхойлох, бүтэц, зохион байгуулалт, үндсэн чиг үүргийг боловсронгуй болгох дүрмийг баталснаар УИХ-ын Тамгын газрын статусыг тодорхойлжээ.

УИХ-ын Тамгын газар нь төрийн албаны үйл ажиллагааг зохицуулсан нийтлэг үйлчлэл бүхий 17 хууль, /Хүснэгт1/ тэдгээрийн хэрэгжилтийг хангахад чиглэгдсэн УИХ-ын тогтоол болон УИХ-ын даргын 9 захирамж, /Хүснэгт 2.1./ Засгийн газрын 9 тогтоол, /Хүснэгт 2.2./ Төрийн албаны зөвлөлийн 3 тогтоол, /Хүснэгт 2.3/ УИХ-ын Тамгын Газрын Ерөнхий нарийн бичгийн даргын 19 захирамж, /Хүснэгт 2.4./ сайд, агентлагын даргын баталсан 17 тушаал /Хүснэгт 2.5./ буюу одоо хүчин төгөлдөр үйлчилж байгаа нийт 74 эрх зүйн баримт бичгийг мөрдөн ажиллаж байна. /Хүснэгт 1-6/

Хүснэгт 1. Хууль эрх зүйн актын лавлагаа

№	Эрх зүйн актын нэр	Батлагдсан огноо
	Монгол Улсын Их Хурлын тухай хууль	2006-01-26
	Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хууль	2007-10-11
	Хууль, УИХ-ын бусад шийдвэрийн төсөл боловсруулах, өргөн мэдүүлэх журмын тухай хууль	2001-11-08

Үндэсний Аюулгүй байдлын тухай хууль	2001-12-27
Төрийн албаны тухай хууль	2002-06-28
Төсвийн байгууллагын удирдлага, санхүүжилтийн тухай хууль	2002-06-27
Төрийн нууцын тухай хууль	1995-04-18
Төрийн нууцын жагсаалт батлах тухай	2004-01-02
Байгууллагын нууцын тухай хууль	1995-05-16
Хувь хүний нууцын тухай хууль	1995-04-21
Иргэдээс төрийн байгууллага, албан тушаалтанд гаргасан өргөдөл, гомдлыг шийдвэрлэх тухай хууль	1995-04-17
Төрийн албан ёсны хэлний тухай хууль	2003-05-15
Хөдөлмөрийн тухай хууль	1999-05-14
Архивын тухай хууль	1998-01-02
Захиргааны хариуцлагын тухай хууль	1992-11-27
Авлигын эсрэг хууль	2006-07-06
Монгол улсын төрийн ордны тухай хууль	2001-02-01

* * *

Хүснэгт 2. Бусад эрх зүйн актуудын лавлагаа

2.1.УИХ-ын тогтоол болон УИХ-ын даргын захирамжаар

№	Эрх зүйн актын нэр	Батлагдсан огноо
	Монгол Улсын Их Хурлын Стратеги төлөвлөгөө	УИХ-ын тогтоол, 2002.05.24-ний өдөр № 22
	Монгол Улсын Их Хурлын Тамгын газрын дүрэм	УИХ-ын тогтоол, 2006.06.22-ний №62
	Төрийн захиргааны албан тушаалын зэрэг дэв, түүний нэмэгдэл олгох журам	УИХ-ын тогтоол, 1995.10.17-ний №73/1998, 2000 онд нэмэлт, өөрчлөлт орсон/
	Төрийн зарим байгууллагын албан тушаалын ангилал, зэрэглэлийг тогтоох тухай	УИХ-ын тогтоол, 2009.01.16-ны №06
	Төрийн захиргааны байгууллагын тогтолцоо, бүтцийн ерөнхий бүдүүвчийг батлах тухай	УИХ-ын тогтоол, 2008-12-19-ний №43
	Хөрөнгө, орлогын мэдүүлгийн маягт, түүнийг бүртгэх, хадгалах журам батлах тухай	УИХ-ын тогтоол, 2007-01-31-ний №09

	Төрийн ордны нутаг дэвсгэрийн хэмжээ, зааг тогтоох тухай	УИХ-ын тогтоол, 2001-02-01-ний №16
	Суудлын автомашины талаар авах зарим арга хэмжээний тухай	УИХ-ын даргын захирамж, 2008.02.12-ний №23
	Тамгын газрын зохион байгуулалтын бүтцийг шинэчлэн батлах тухай	УИХ-ын даргын захирамж, 2008.11.27-ны №147

* * *

Хүснэгт 2.2

2.2. ЗГ-ын тогтоолоор

№	Эрх зүйн актын нэр	Батлагдсан огноо
	Үндсэн хөрөнгийн элэгдлийн хувь, үнэлгээний тухай	Засгийн газрын тогтоол, 1994.01.12-ны №8
	1.Ажлын цагийг нэгтгэн бодох журам 2.Хөдөлмөрийн маргаан таслах комиссын дүрэм 3.Хөдөлмөрийн улсын хяналтын дүрэм 4.Нийгмийн хамгааллын улсын хяналтын дүрэм	Засгийн газрын тогтоол, 1999.08.11-ний №122
	Даатгуулагчийн нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөх, тэтгэвэр, тэтгэмж тогтоолгох хөдөлмөрийн хөлс, түүнтэй адилтгах орлогын бүрэлдэхүүн, дунджийг тодорхойлох журам Нийгмийн даатгалын шимтгэл төлснөөр тооцогдох хугацаанд нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөх журам	Засгийн газрын тогтоол, 1994.12.21-ний №212
	Төрийн албан хаагчид тусламж олгох нөхцөл, журам	Засгийн газрын тогтоол, 2004.05.05-ны №112
	Монгол улсын Үндэсний гадаад паспорт олгох, эзэмших, хадгалах журам	Засгийн газрын тогтоол, 2006.07.26-ны №184
	Төрийн захиргааны албан хаагчийн ёс зүйн дүрэм	Засгийн газрын тогтоол, 2010.11.10-ны өдрийн №288
	Төрийн жинхэнэ албан хаагчийн албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэх журам	Засгийн газрын тогтоол, 2011.03.02-ны өдрийн №62
	Зардлын норматив, нийтлэг жишиг батлах тухай	Засгийн газрын тогтоол, 2002 оны 06 сарын №120
	Төсвийн байгууллагын зарим ажил, үйлчилгээг гэрээгээр гүйцэтгүүлэх тухай	Засгийн газрын тогтоол, 2003 оны 11 сарын №233

* * *

Хүснэгт 2.3.

2.3. Төрийн албаны зөвлөлийн тогтоолоор

№	Эрх зүйн актын нэр	Батлагдсан огноо
---	--------------------	------------------

	Төрийн албан хаагчийн хувийн хэрэг хөтлөх журам	Төрийн албаны зөвлөлийн тогтоол, 2004.06.15-ны №18
	Төрийн албан хаагчийн үр дүнгийн гэрээ байгуулах заавар	Төрийн албаны зөвлөлийн тогтоол, 2007.08.13-ны №48
	Төрийн захиргааны албан хаагчийн ёс зүйн дүрмийн хэрэгжилтийг зохион байгуулах, ёс зүйн зөрчлийг хянан шийдвэрлэх журам	Төрийн албаны зөвлөлийн тогтоол, 2010.12.01-ний №129

* * *

Хүснэгт 2.4.

2.4.УИХТГ-ын ЕНБД-ын захирамжаар

№	Эрх зүйн актын нэр	Батлагдсан огноо
	Суудлын автомашины талаар авах зарим арга хэмжээний тухай	УИХТГ-ын Ерөнхий нарийн бичгийн даргын захирамж, 2008.03.12-ний №77 тоот
	УИХТГ-ын нарийн бичгийн даргын эрхлэх ажлын чиглэл болон тамгын газрын хэлтэс, алба, төвийн чиг үүрэг	УИХТГ-ын Ерөнхий нарийн бичгийн даргын захирамж, 2009.02.05-ний №73 тоот
	УИХ-ын Тамгын газрын хөдөлмөрийн дотоод журам	УИХТГ-ын Ерөнхий нарийн бичгийн даргын захирамж, 2009.03.20-ны №130
	УИХТГ-ын ажилтнуудад орон сууцны дэмжлэг үзүүлэхэд баримтлах журам	УИХТГ-ын Ерөнхий нарийн бичгийн даргын захирамж, 2008.03.31-ний №94
	Төрийн албан хаагчид нэг удаагийн тусламж олгох нөхцөл, журам	УИХТГ-ын Ерөнхий нарийн бичгийн даргын захирамж, 2008.10.02-ны өдрийн №261 тоот
	Номын сангийн дотоод журам	УИХТГ-ын Ерөнхий нарийн бичгийн даргын захирамжгүй 2009.11.05
	УИХТГ-ын ажилтнуудыг мэдлэг, мэргэжлээ дээшлүүлэх сургалтад оролцуулах журам	УИХТГ-ын Ерөнхий нарийн бичгийн даргын захирамж, 2009.10.26-ний №479 /2010.11.02-ний №524 нэмэлт өөрчлөлт орсон/
	УИХТГ-т Их дээд сургууль, коллежийн оюутныг дадлага хийлгэх журам	УИХТГ-ын Ерөнхий нарийн бичгийн даргын захирамж, 2009.10.26-ний №478
	Төрийн мэдээлэл эмхэтгэлийг хэвлэн нийтлэх үйл ажиллагааны журам	УИХТГ-ын Ерөнхий нарийн бичгийн даргын захирамж, 2009.04.24-ний №212
	Чуулган байнгын хорооны хуралдаан зохион байгуулах албаны ажилтнуудын дүрэмт хувцсыг хэрэглэх журам	УИХТГ-ын Ерөнхий нарийн бичгийн даргын захирамж, 2010.12.29-ний №617

Улсын Их Хурлын Тамгын Газрын ажилтнуудын ажил хүлээлцэх журам	УИХТГ-ын Ерөнхий нарийн бичгийн даргын захирамж, 2010.02.08-ны №73
УИХ-ын ээлжит болон ээлжит бус чуулганы үйл ажиллагааны нэгдсэн мэдээллийг эмхэтгэх, хэвлэн нийтлэх тухай журам	УИХТГ-ын Ерөнхий нарийн бичгийн даргын захирамж, 2011.06.24-ний №247
Судалгааны захиалга хүлээн авах, гүйцэтгэх журам	УИХТГ-ын Ерөнхий нарийн бичгийн даргын захирамж, 2011.12.16-ны №506
Мурparliament программыг ажиллуулах журам	УИХТГ-ын Ерөнхий нарийн бичгийн даргын захирамж, 2011.06.23-ны №245
Улсын Их Хурлын чуулганы нэгдсэн болон байнгын хороодын хуралдаанд Тамгын газрын ажилтнууд оролцох журам	УИХТГ-ын Ерөнхий нарийн бичгийн даргын захирамжгүй
УИХ-д өргөн мэдүүлсэн хууль, УИХ-ын бусад шийдвэрийн төслийн талаар зөвлөхийн дүгнэлт гаргах журам	УИХТГ-ын Ерөнхий нарийн бичгийн даргын захирамж, 2010.10.07-ны №4571
Улсын Их Хурал түүний Тамгын газрын бичиг хэрэг хөтлөх заавар	УИХТГ-ын Ерөнхий нарийн бичгийн даргын захирамж, 2003.10.02-ны №232 тоот
Монгол улсын Төрийн ордны хамгаалалт, үйлчилгээний журам	Монгол улсын сайд, ЗГХЭГ-ын дарга, МУЕТГ-ын дарга, УИХТГ-ын Ерөнхий нарийн бичгийн дарга, ТЕГ-ын даргын хамтарсан 2008.09.17-ны өдрийн №140, 3/720, 38, 466, 245 тоот тушаал
Журам тогтоох тухай	УИХТГ-ын Ерөнхий нарийн бичгийн даргын захирамж, 2005.02.01-ний №39 тоот

* * *

Хүснэгт 2.5.

2.5. Сайд, агентлагын даргын тушаал

№	Эрх зүйн актын нэр	Батлагдсан огноо
	Өдрийн ба цагийн хөдөлмөрийн хөлсийг тооцох тухай	Хөдөлмөрийн сайдын тушаал, 1993.03.25-ны №56
	Ээлжийн амралт олгох заавар батлах тухай Ээлжийн амралтын олговор тооцох журам	Эрүүл мэнд, нийгмийн хамгааллын сайдын тушаал, 2000.06.14-ны №166
	Аж ахуйн нэгж, байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны үлгэрчилсэн заавар	Сангийн сайдын тушаал, 2002.12.22-ны №116
	Мэргэшсэн нягтлан бодогчид мэргэшлийн зэргийн нэмэгдэл олгох журам	Санхүү, эдийн засгийн сайдын тушаал, 2002.9.17-ны №258

Монгол Улсын Засгийн газрын шугамаар хандивлагч орон, олон улсын санхүүгийн байгууллагуудаас авсан гадаад зээл, Засгийн газрын санхүүжилтийн хүрээнд хэрэгжих төслийн санхүүгийн тайлан гаргах журам	Санхүү, эдийн засгийн сайдын тушаал, 2002.4.26-ний №114
Төсөвт байгууллага, төсвийн ерөнхийлөн захирагчдын санхүүгийн тайлан гаргах хугацааг тогтоох тухай	Санхүү, эдийн засгийн сайдын тушаал, 2004.01.26-ний №28
Аж ахуйн нэгж, байгууллагын үйл ажиллагаанд мөрдөх Валютын ханшийн өөрчлөлтийн бүртгэлийн зааврыг	Санхүү, эдийн засгийн сайдын тушаал, 2001.12 сарын №401
Төрийн өмчит аж ахуйн нэгж, байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн ажилтныг шагнах журам	Сангийн сайдын тушаал, 2006.09 сарын №292
Журам батлах тухай Төсвийн байгууллагад мөрдөгдөх мөнгөн кассын ажиллагааны журам Төрийн сангийн төлбөр тооцооны журам Төсвийн зарцуулалтын эрхийн тухай журам Төрийн сангийн бэлэн мөнгөний төлбөр тооцоог гүйцэтгэх журам	Сангийн сайдын тушаал, 2005.05 сарын №123
Албан томилолтын зардлын хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай	Сангийн сайдын тушаал, 2006.02 сарын №64
Гадаад оронд болох хурал, зөвлөлгөөн, уулзалт яармагторолцох, гэрээ хэлэлцээр хийх, туршлага судлах зэрэг ажлаар гадаад оронд явагчдын гадаад албан томилолтын зам хоног, зочид буудлын зардлын нийт хэмжээг шинэчлэх тухай	Сангийн сайдын тушаал, 2006.04 сарын №124
Түр журам батлах тухай Төсвийн байгууллагын өөрийн орлого төлөвлөхөд баримтлах түр журам	Сангийн сайдын тушаал, 2006.06 сарын №196
Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай	Сангийн сайдын тушаал, 2007.01 сарын №04
Төсвийн байгууллагын үйл ажиллагааны нэмэлт орлого болон зардлын хэмнэлтийг тооцох, зарцуулах, тайлагнах журам	Сангийн сайдын тушаал, 2007.01 сарын №11
Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын буцаан олголтын журам Нэмэгдсэн өртгийн албан татварыг нягтлан бодох бүртгэлд тусгах журам	Сангийн сайдын тушаал, 2007.01 сарын №18
Амлалтын бүртгэлийн үйл ажиллагааны тухай журам	Сангийн сайдын тушаал, 2005.12 сарын №351

Албан хэрэг хөтлөлтийн үндсэн заавар	Архивын ерөнхий газрын даргын тушаал, 2009.07.07-ны №68
--------------------------------------	---

* * *

УИХ-ЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНД ХОЛБОГДОХ ЭРХ ЗҮЙН АКТУУД, ТЭДГЭЭРЭЭР ЗОХИЦУУЛСАН ХАРИЛЦАА

Хавсралт 1

№ Эрх зүйн актын нэр Батлагдсан огноо	Агуулга, холбогдох зүйл заалт	Үндэслэсэн хууль	Холбогдох заалт	Тайлбар
---	----------------------------------	---------------------	-----------------	---------

Улсын Их Хурлын тогтоол

1. Монгол Улсын Их Хурлын Стратеги төлөвлөгөө УИХ-ын тогтоол. 2002.05.24-ний өдөр № 22	Стратеги төлөвлөгөө нь Парламентын ажлын мэргэшсэн алба болох Улсын Их Хурлын Тамгын газрын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, үйлчилгээний арга хэлбэр, чанарыг сайжруулахад чиглэгдсэн.	Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 3.1-ийг үндэслэн	3.1.Улсын Их Хурлын үйл ажиллагааны үндсэн зарчим бол Үндсэн хуулийн Нэгдүгээр зүйлийн 2 дахь хэсэгт заасан ёсоор ардчилсан ёс, шударга ёс, эрх чөлөө, тэгш байдал, үндэсний эв нэгдлийг хангах, хууль дээдлэх явдал мөн.	УИХ-ын ТГ-ын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, үйлчилгээний арга хэлбэр, чанарыг сайжруулах төлөвлөгөө
2. Монгол Улсын Их Хурлын Тамгын газрын дүрэм УИХ-ын тогтоол. 2006.06.22-ний №62	Монгол Улсын Их Хурлын ажлын алба нь Тамгын газар байна. Тамгын газрын дүрмээр УИХ-ын Тамгын эрх үүрэг, удирдлагын зохион байгуулалт, бусад ажлын хэсгүүдтэй хэрхэн харилцах харилцааг зохицуулсан.	Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 39 дүгээр зүйлийн 39.2-ыг үндэслэн	39.2 Тамгын газар нь хуулийн этгээд мөн бөгөөд түүний дүрмийг УИХ батална.	УИХ-ын Тамгын газрын үйл ажиллагаанд мөрдөгдөнө.
3. Төрийн захиргааны албан тушаалын зэрэг дэв, түүний нэмэгдэл олгох журам УИХ-ын тогтоол. 1995.10.17-ний №73 /1998, 2000 онд нэмэлт өөрчлөлт орсон/	Төрийн албаны тухай хуулинд заасны дагуу Төрийн захиргааны албан тушаалын зэрэг дэв, түүний нэмэгдлийг олгохдоо энэхүү журмыг баримтлана.	Төрийн албаны тухай хуулийн 7, 20 дугаар зүйлд заасныг үндэслэн	7.Төрийн захиргааны албан тушаал, түүний ангилал, 20.Төрийн жинхэнэ албан тушаалын зэрэг дэв гэсэн зүйлд заасны дагуу	Төрийн албанд нийтлэг хамааралтай.

Судалгааны эмхтгэл, XII боть

4. Төрийн зарим байгууллагын албан тушаалын ангилал, зэрэглэлийг тогтоох тухай УИХ-ын тогтоол. 2009.01.16-ны № 06	УИХ, Ерөнхийлөгчийн Тамгын газар, УДШ, Үндсэн хуулийн цэц, УЕПГ, Хүний эрхийн үндэсний комисс, Төрийн албаны зөвлөл, Үндэсний аюулгүй байдлын зөвлөл, Сонгуулийн ерөнхий хороо, Санхүүгийн зохицуулах хороо, Үндэсний статистикийн хороо, Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн ажлын албаны удирдах, гүйцэтгэх албан тушаалын ангилал, зэрэглэлийг тогтоохдоо энэхүү хавсралтыг баримтлана. УИХ-ын тамгын газар нь УИХ-ын ажлын алба учир тэргүүн, эрхэлсэн, ахлах, дэс түшмэл гэсэн ангилалд хамаарагдах бөгөөд АА-1-ээс АА-11 хүртэлх зэрэглэлээр цалинждаг байна.	Төрийн албаны тухай хуулийн 7.9 дэх хэсгийг үндэслэн	7.9. УИХ, Ерөнхийлөгчийн Тамгын газар, УДШ, Үндсэн хуулийн цэц, УЕПГ, Хүний эрхийн үндэсний комисс, Төрийн албаны зөвлөл, Үндэсний аюулгүй байдлын зөвлөл, Сонгуулийн ерөнхий хороо, Санхүүгийн зохицуулах хороо, Үндэсний статистикийн хороо, Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн ажлын албаны удирдах, гүйцэтгэх албан тушаалын ангилал, зэрэглэлийг УИХ тогтооно. Яам, төрийн бусад байгууллагын төрийн захиргааны албан тушаалын ангилал, зэрэглэлийг төрийн албаны төв байгууллагын саналыг үндэслэн Засгийн газар тогтооно. /Энэ хэсгийг 2008 оны 5 дугаар сарын 6-ны өдрийн хуулиар өөрчлөн найруулсан/	Төрийн албанд нийтлэг хамааралтай.
5. Төрийн захиргааны байгууллагын тогтолцоо, бүтцийн ерөнхий бүдүүвчийг батлах тухай УИХ-ын тогтоол. 2008-12-19 № 43	“Төрийн захиргааны байгууллагын тогтолцоо, бүтцийн ерөнхий бүдүүвчийг батлах тухай” Улсын Их Хурлын 2004 оны 9 дүгээр сарын 22-ны өдрийн 14 дүгээр тогтоолыг хүчингүй болсонд тооцсон байна.	Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийг үндэслэн	12.1. Аппаратыг чадваржуулан хямдруулж боловсронгуй болгох шаардлагад нийцүүлэн төрийн захиргааны байгууллагын тогтолцоо, бүтцийн ерөнхий бүдүүвч боловсруулж Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлж, энэ талаар гарсан шийдвэрийг хэрэгжүүлнэ.	Төрийн албанд нийтлэг хэрэглэгддэг.
6. Хөрөнгө, орлогын мэдүүлгийн маягт, түүнийг бүртгэх, хадгалах журам батлах тухай УИХ-ын тогтоол. 2007-01-31 № 09	Албан тушаалтны хөрөнгө орлогын мэдүүлгийг маягтаар бөглөж 2 дугаар сарын 15-ны дотор харьяа байгууллагын хариуцсан албан тушаалтанд өгөх үүрэгтэй.	Авлигын эсрэг хуулийн 10 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсгийг үндэслэн	10.3. Хөрөнгө, орлогын мэдүүлгийн маягт, түүнийг бүртгэх, хадгалах журмыг Улсын Их Хурал батална.	Төрийн албанд нийтлэг хэрэглэгддэг.
7. Төрийн ордны нутаг дэвсгэрийн хэмжээ, зааг тогтоох тухай УИХ-ын тогтоол. 2001-02-01 № 16	Монгол Улсын Төрийн ордны тухай хууль батлагдсантай холбогдуулан Төрийн ордны нутаг дэвсгэрийн хэмжээ, заагийг тогтоосон.	Монгол Улсын Их Хурлын хуралдааны дэгийн хуулийн 40 дүгээр зүйлийн 12 дахь хэсэгт заасныг үндэслэн	-	Төрийн ордонд үйл ажиллагаа явуулж буй байгууллага албан тушаалтанд хамааралтай.

Улсын Их Хурлын даргын захирамж

1. Суудлын автомашины талаар авах зарим арга хэмжээний тухай УИХ-ын даргын захирамж 2008.02.12-ний №23	Монгол Улсын Их Хуралд ажлаа шууд хариуцан тайлагнадаг төрийн зарим байгууллагын удирдлагын зэрэг зиндаа, нийтлэг жишгийг харгалзан “Албан тушаалын болон албан ажлын суудлын автомашин хэрэглэх эрх бүхий албан тушаалтны жагсаалт”-ыг энэхүү хавсралтаар баталсан.	Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.1.6, 11.1.7, 11.1.12, 11.2-дахь хэсэг, Төсвийн Байгууллагын Удирдлага Санхүүжилтийн тухай Хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.1.5 дахь заалтыг үндэслэн	11.1.6. Улсын Их Хуралд шууд ажиллаа хариуцан тайлагнадаг байгууллагын үйл ажиллагааг уялдуулан зохицуулах, тэдгээрийн үйл ажиллагаанд Улсын Их Хурлаас тавих хяналтыг зохион байгуулах 11.1.7. Улсын Их Хурлын Төсвийн тухайд төсвийн ерөнхийлөн захирагчид хуулиар олгосон бүрэн эрх хэрэгжүүлэх 12.1.5. эрхлэх асуудлын хүрээний агентлаг, төсвийн бусад байгууллагын үйл ажиллагааны хэвийн нөхцөлийг хангах;	Монгол Улсын Их Хуралд ажлаа шууд хариуцан тайлагнадаг төрийн зарим байгууллага, албан тушаалтанд хамааралтай.
--	--	---	---	--

2. УИХ-ын Тамгын газрын зохион байгуулалтын бүтцийг шинэчлэн батлах тухай УИХ-ын даргын захирамж 2008.11.27-ны №147	УИХ-ын Тамгын газрын Ерөнхий нарийн бичгийн даргын санал болгосны дагуу 2008 онд Тамгын газрын бүтцийг энэхүү захирамжаар шинэчлэн баталжээ. Тамгын газрын бүтцийг шинэчлэн тогтоосны дагуу хэлтэс, албад, төвийн чиг үүргийг тодорхойлсон.	Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.1, 12, 11.2-д заасныг үндэслэн	11.1. Улсын Их Хурлын дарга нь гишүүнд хууль тогтоомжоор олгосон бүрэн эрхээс гадна дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ: 11.2. Улсын Их Хурлын дарга энэ хуулийн 11.1-д заасан эрх хэмжээний асуудлаар захирамж гаргана. 12 дугаар зүйл. Улсын Их Хурлын дэд дарга, түүний чиг үүрэг	УИХ-ын Тамгын газрын нийт ажилтнуудад хамааралтай.
---	---	---	--	--

* * *

Засгийн газрын тогтоол

1 Үндсэн хөрөнгийн элэгдлийн хувь, үнэлгээний тухай Засгийн газрын тогтоол 1994.01.12-ны № 8	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдлын шимтгэлийн эдийн засгийн үндэслэлийг сайжруулж аж ахуйн нэгж, байгууллагад нөхөн үйлдвэрлэл явуулах, техник, технологио шинэчлэх санхүүгийн нөхцөл бүрдүүлэхэд оршино.	Аж ахуйн нэгж, байгууллагын орлогын албан татварын хуулийн 5.1.1 заасныг үндэслэн		Төрийн албанд нийтлэг хамааралтай.
2.Ажлын цагийг нэгтгэн бодох журам 2.Хөдөлмөрийн маргаан таслах комиссын дүрэм 3.Хөдөлмөрийн улсын хяналтын дүрэм 4.Нийгмийн хамгааллын улсын хяналтын дүрэм Засгийн газрын тогтоол. 1999.08.11-ний № 122	1.Ажил, үйлдвэрлэлийн онцлогоос шалтгаалан өдрийн болон долоо хоногийн ажлын цагийг баримтлах боломжгүй аж ахуйн нэгж, байгууллагын ажилтны ажлын цагийг нэгтгэн бодоход энэ журмын баримтлана. 2. Монгол Улсын хуульд шүүх хянан шийдвэрлэхээр зааснаас бусад хөдөлмөрийн ганцаарчилсан маргааныг хөдөлмөрийн маргаан таслах орон тооны бус комиссоор хянан шийдвэрлэхэд энэ дүрмийг баримтлана. 3. Хөдөлмөрийн улсын хяналтын зорилго нь өмчийн бүх хэлбэрийн аж ахуйн нэгж, байгууллага, Монгол Улсын олон улсын гэрээнд өөрөөр заагаагүй бол тус улсын нутаг дэвсгэрт гадаадын аж ахуйн нэгж, байгууллагад Хөдөлмөрийн хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэх, хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуйн шаардлага, хөдөлмөрийн стандартын биелэлтийг хангуулахад энэх дүрмийг баримтлана. 4. Нийгмийн хамгааллын улсын хяналтын зорилт нь нийгмийн халамжийн багц хууль, нийгмийн даатгалын хууль тогтоомж, тэдгээрийг хэрэгжүүлэхтэй холбогдуулж эрх бүхий байгууллагаас гаргасан тогтоол, шийдвэрийн хэрэгжилт, нийгмийн хамгааллын бүх төрлийн арга хэмжээг санхүүжүүлэхэд зориулсан төсөв, зээл, тусламж, төслийн хөрөнгийн зарцуулалтын байдалд хөндлөнгийн хяналт тавьж, илэрсэн зөрчлийг арилгуулах талаар арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэхэд энэхүү дүрмийг баримтлана.	Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 73.3, 126.2, 140.3, Нийгмийн халамжийн тухай хуулийн 35 зүйлийг үндэслэн		Төрийн албанд нийтлэг хамааралтай.

3. Даатгуулагчийн нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөх, тэтгэвэр, тэтгэмж тогтоолох хөдөлмөрийн хөлс, түүнтэй адилтгах орлогын бүрэлдэхүүн, дунджийг тодорхойлох журам Нийгмийн даатгалын шимтгэл төлснөөр тооцогдох хугацаанд нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөх журам Засгийн газрын тогтоол 1994.12.21-ний № 212	Даатгуулагчийн нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөх, тэтгэвэр, тэтгэмж тогтоолох хөдөлмөрийн хөлс, түүнтэй адилтгах орлогын бүрэлдэхүүн, дунджийг тодорхойлоход энэхүү журмыг баримтлана.	Нийгмийн даатгалын тухай хуулийн 32, Нийгмийн даатгалын сангаас олгох тэтгэвэр, тэтгэмжийн тухай хуулийн 3.3, Цэргийн албан хаагчийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн тухай хуулийн 22 зүйлийг үндэслэн		Төрийн албанд нийтлэг хамааралтай.
4. Төрийн албан хаагчид тусламж олгох нөхцөл, журам Засгийн газрын тогтоол 2004.05.05-ны № 112	Төрийн албан хаагчид Төрийн албаны тухай хуульд заасан тусламж олгоход энэхүү журмыг мөрдөнө.	Төрийн албаны тухай хуулийн 30.5-ыг үндэслэн	30.5 "Төрийн албан хаагчид тусламж олгох нөхцөл, журам"-ыг төрийн албаны төв байгууллагын саналыг үндэслэн Засгийн газар тогтооно.	Төрийн албанд нийтлэг хамааралтай.
5. Монгол улсын Үндэсний гадаад паспорт олгох, эзэмших, хадгалах журам Засгийн газрын тогтоол. 2006.07.26-ны №184	Монгол улсын үндэсний гадаад паспорт, түүнтэй адилтгах баримт бичиг олгох, эзэмших, хадгалахад энэхүү журмыг баримтлана.	Монгол улсын иргэн гадаадад хувийн хэргээр зорчих, цагаачлах тухай хуулийн 8.7, Иргэний бүртгэлийн тухай хуулийн 23.5-ыг тус тус үндэслэн	8.7.Монгол Улсын үндэсний гадаад паспорт олгох, эзэмших, хадгалах журмыг Засгийн газар тогтооно. 23.5.Үндэсний гадаад паспорт олгох, эзэмших, хадгалах журмыг Монгол Улсын Засгийн газар тогтооно.	Монгол улсын иргэнд хамааралтай.
6. Төрийн захиргааны албан хаагчийн ёс зүйн дүрэм Засгийн газрын тогтоол 2010.11.10-ны №288	Төрийн захиргааны албан хаагчийн албаны үйл ажиллагаанд баримтлах ёс зүйн хэм хэмжээг тогтоон хэвшүүлэхэд энэ дүрмийн зорилго оршино.	Төрийн албаны тухай хуулийн 10.4-т заасныг үндэслэн	10.4. энэ хуулийн 5.1.2-т заасан албан тушаал эрхэлж байгаа төрийн албан хаагчийн ёс зүйн хэм хэмжээг төрийн албаны төв байгууллагын саналыг үндэслэн Засгийн газар тогтооно.	Төрийн албанд нийтлэг хамааралтай.

7. Төрийн жинхэнэ албан хаагчийн албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэх журам Засгийн газрын тогтоол. 2011.03.02-ны №62	Төрийн байгууллагын үйл ажиллагааг тасралтгүй, хэвийн явуулах нөхцлийг хангах зорилгоор төрийн жинхэнэ албан хаагчийн албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэхтэй холбогдсон харилцааг энэхүү журмаар зохицуулна.	Төрийн албаны тухай хуулийн 21.2-т заасныг үндэслэн	21.2 Хуульд өөрөөр заагаагүй бол төрийн жинхэнэ албан хаагчийн албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэх журмыг Засгийн газар тогтооно.	Төрийн албанд нийтлэг хамааралтай
8. Зардлын норматив, нийтлэг жишиг батлах тухай Засгийн газрын тогтоол. 2002 оны 06 сарын №120	Монгол Улсын Засгийн газраас Төрийн албан хаагчийн албан ажлын унаа, өрөөний талбайн хэмжээ, тавилга, хэрэгслийн нийтлэг жишиг болон нутгийн удирдлагын хувьсах зардлын хэмжээг тооцох аргачлалыг баталсан.			Төрийн албанд нийтлэг хамааралтай
9. Төсвийн байгууллагын зарим ажил, үйлчилгээг гэрээгээр гүйцэтгүүлэх тухай Засгийн газрын тогтоол. 2003.11 сарын №233	Төсвийн байгууллагын удирдлага, санхүүжилтийн тухай хуулийг хэрэгжүүлэх, төрийн албыг боловсронгуй болгох, төсвийн зардлыг хямдруулах ажлын хүрээнд төсвийн байгууллагын зарим ажил, үйлчилгээг бүтээгдэхүүн нийлүүлэх хэлбэрт шилжүүлэн гэрээгээр гүйцэтгүүлэхдээ энэхүү журмыг баримтлана.	Төсвийн байгууллагын удирдлага, санхүүжилтийн тухай хууль, Засгийн газрын 2002 оны 119 дүгээр тогтоолыг үндэслэн		Төрийн албанд нийтлэг хамааралтай

* * *

УИХ-ын ТГ-ын Ерөнхий нарийн бичгийн даргын захирамж

1. Суудлын автомашины талаар авах зарим арга хэмжээний тухай УИХТГ-ын Ерөнхий нарийн бичгийн даргын захирамж 2008.03.12-ний өдрийн №77 тоот	УИХ-ын даргын 2008.02.12-ний №23 тоот захирамжийг үндэслэн Тамгын газрын хэлтэс, албадын ажлын өдөрт хэрэглэх дуудлагын автомашины лимитийг тогтоосон.	УИХ-ын тухай хуулийн 40-р зүйлийн 40.3, ЗГ-ын 2007 оны №349 тоот, УИХ-ын даргын захирамж 2008.02.12-ний №23 тоотыг үндэслэн	40.3.Ерөнхий нарийн бичгийн дарга эрхлэх асуудлаар захирамж гаргана. ЗГ-ын № 349.Суудлын автомашины талаар авах зарим арга хэмжээний тухай УИХ-ын даргын захирамж 2008 оны №23. Суудлын автомашины талаар авах зарим арга хэмжээний тухай	УИХ-ын Тамгын газрын нийт ажилтнуудад хамааралтай.
2. УИХТГ-ын нарийн бичгийн даргын эрхлэх ажлын чиглэл болон тамгын газрын хэлтэс, алба, төвийн чиг үүрэг УИХТГ-ын Ерөнхий нарийн бичгийн даргын захирамж 2009.02.05-ний өдрийн №73 тоот	2008 онд УИХ-ын Тамгын газрын хэлтэс, албадын бүтэц, зохион байгуулалтад өөрчлөлт орсны дагуу тэдгээрийн үйл ажиллагааны үндсэн чиг үүргийг шинэчлэн тодорхойлсон байна.	УИХ-ын тухай хуулийн 40-р зүйлийн 40.3 дахь хэсгийг үндэслэн	40.3. Ерөнхий нарийн бичгийн дарга эрхлэх асуудлаар захирамж гаргана.	

Судалгааны эмхтгэл, XII боть

3. УИХ-ын Тамгын газрын хөдөлмөрийн дотоод журам УИХТГ-ын Ерөнхий нарийн бичгийн даргын захирамж 2009.03.20-ны № 130	Дотоод журмын зорилго нь Тамгын газрын жигд үйл ажиллагааг хангах, захиргаа, ажилтны эрх, үүрэг хариуцлагыг тодорхойлох, ажилтныг албан тушаалд томилох, албан тушаалаас түр чөлөөлөх, чөлөөлөх, халах, тэдний хөдөлмөрийг оновчтой оновчтой зохион байгуулах, урамшуулах, мэргэшлийг дээшлүүлэх, давтан сургах, үйл ажиллагааны мэргэжлийн төлөвлөлт, тайлагнах, үнэлэх, мэдээлэх, түүнчлэн ёслол хүндэтгэлийн арга хэмжээг зохион байгуулах, байгууллага, иргэдтэй харилцах, хөдөлмөрийн дэг журмыг тогтоох, түүнийг сахихтай холбогдсон харилцааг зохицуулна.	УИХ-ын тухай хуулийн 40-р зүйлийн 40.3 дахь хэсгийг үндэслэн	40.3.Ерөнхий нарийн бичгийн дарга эрхлэх асуудлаар захирамж гаргана.	Холбогдох хууль тогтоомжид заасан үндэслэлээр хөдөлмөрийн дотоод журмыг өдөр тутмын үйл ажиллагаандаа дагаж мөрдөнө.
4. УИХТГ-ын ажилтнуудад орон сууцны дэмжлэг үзүүлэхэд баримтлах журам УИХТГ-ын Ерөнхий нарийн бичгийн даргын 2008.03.31ний өдрийн №94 тоот захирамж	УИХ-ын Тамгын газрын ажилтнуудын нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэх чиглэлээр авч хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд, тэдэнд орон сууцны дэмжлэг үзүүлэхтэй холбогдсон харилцааг энэ журмаар зохицуулна.	УИХ-ын тухай хуулийн 40-р зүйлийн 40.3 дахь заалтыг үндэслэн	40.3.Ерөнхий нарийн бичгийн дарга эрхлэх асуудлаар захирамж гаргана.	УИХ-ын Тамгын газрын нийт ажилтнуудад хамааралтай.
5. Төрийн албан хаагчид нэг удаагийн тусламж олгох нөхцөл, журам УИХТГ-ын Ерөнхий нарийн бичгийн даргын 2008.10.02-ны өдрийн №261 тоот	Засгийн газраас баталсан Төрийн албан хаагчид нэг удаагийн тусламж олгох журмыг үндэслэн Тамгын газрын ажилтнуудад нэг удаагийн тусламж, дэмжлэг олгох нөхцлийг тогтоосон.	УИХ-ын тухай хуулийн 40-р зүйлийн 40.3 дахь заалтыг үндэслэн	40.3.Ерөнхий нарийн бичгийн дарга эрхлэх асуудлаар захирамж гаргана.	УИХ-ын Тамгын газрын нийт ажилтнуудад хамааралтай.
6. Номын сангийн дотоод журам УИХТГ-ын Ерөнхий нарийн бичгийн даргын захирамжгүй 2009.11.05	УИХ-ын Номын сан нь УИХ-ын гишүүд, УИХ-ын ТГ-ын ажилтнууд болон бусад ажилтнуудад ном хэвлэл, сонин холбогдох материалаар үйлчлэхдээ энэхүү журмыг баримтлана.	-	-	УИХ-ын Тамгын газрын номын сангаар үйлчлүүлэгчидэд хамааралтай.
7. УИХ-ын Тамгын газрын ажилтнуудыг мэдлэг, мэргэжлээ дээшлүүлэх сургалтад оролцуулах журам УИХТГ-ын Ерөнхий нарийн бичгийн даргын 2009.10.26-ний өдрийн №479 тоот захирамж /2010.11.02-нд нэмэлт өөрчлөлт орсон.№254	Төрийн албаны тухай хуулийг үндэслэн Тамгын газрын ажилтнуудын мэдлэг мэргэжлээ дээшлүүлэх, сургалтанд оролцуулах нөхцлийг тогтоосон.	УИХ-ын тухай хуулийн 40-р зүйлийн 40.3 дахь хэсгийг үндэслэн	40.3.Ерөнхий нарийн бичгийн дарга эрхлэх асуудлаар захирамж гаргана.	УИХ-ын Тамгын газрын нийт ажилтнуудад хамааралтай.
8. УИХТГ-т Их дээд сургууль, коллежийн оюутныг дадлага хийлгэх журам УИХТГ-ын Ерөнхий нарийн бичгийн даргын 2009.10.26-ний өдрийн №478 тоот захирамж	УИХ түүний Тамгын газрын үйл ажиллагааг олон нийтэд нээлттэй болгох, их дээд сургууль, коллежийн оюутнуудад ажлын дадлага, мэргэжлийн дагуу ажиллах чадвар, дадал, арга барил эзэмшүүлэх зорилгоор оюутныг УИХ-ын Тамгын газарт дадлага хийлгэх журам, нөхцлийг тогтоосон.	УИХ-ын тухай хуулийн 40-р зүйлийн 40.3 дахь хэсгийг үндэслэн	40.3.Ерөнхий нарийн бичгийн дарга эрхлэх асуудлаар захирамж гаргана.	УИХ-ын Тамгын газарт дадлага хийж буй оюутнууд болон хариуцсан албан тушаалтанд хамааралтай.

9. Төрийн мэдээлэл эмхэтгэлийг хэвлэн нийтлэх үйл ажиллагааны журам УИХТГ-ын Ерөнхий нарийн бичгийн даргын 2009.04.24-ний өдрийн №212 тоот	Энэхүү журмаар "Төрийн мэдээлэл" эмхэтгэлийн ажилтнуудын гүйцэтгэх үүрэг, эмхэтгэлийн дизайн, гарах хугацаа, эх материал нийлүүлэх, хэвлэх, захиалгаа авах, тараах үйл ажиллагааг зохицуулна.	УИХ-ын тухай хуулийн 40-р зүйлийн 40.3 дахь заалтыг үндэслэн	40.3.Ерөнхий нарийн бичгийн дарга эрхлэх асуудлаар захирамж гаргана.	Төрийн мэдээлэл эмхэтгэлийг хэвлэн нийтлэхэд энэхүү журмыг баримтлана.
10. Чуулган байнгын хорооны хуралдаан зохион байгуулах албаны ажилтнуудын дүрэмт хувцсыг хэрэглэх журам УИХ-ын Тамгын газрын Ерөнхий нарийн бичгийн даргын захирамж 2010.12.29 №617	Чуулган байнгын хорооны хуралдаан зохион байгуулах албаны ажилтнууд УИХ-ын нэгдсэн болон Байнгын хороодын хуралдаанд энгэрийн тэмдэг зүүж, албаны дүрэмт хувцсыг заавал өмссөн байна.	УИХТГ-ын ЕНБД-ын захирамж Ажлын чиг үүрэг шинэчлэн батлах тухай 2009.02.05 №73	Ажлын чиг үүрэг шинэчлэн батлах тухай 2009.02.05 №73 8.Чуулган, байнгын хорооны хуралдаан зохион байгуулах алба: Чуулган байнгын хорооны хуралдаан зохион байгуулах алба нь УИХ-ын нэгдсэн болон Хорооны хуралдааныг хэвийн явуулах нөхцөл бүрдүүлж, техник, зохион байгуулалтын туслалцаа үзүүлэх чиг үүрэгтэй.	Чуулган байнгын хорооны хуралдаан зохион байгуулах албаны ажилтнууд, холбогдох албан тушаалтнуудад хамааралтай.
11. Улсын Их Хурлын Тамгын Газрын ажилтнуудын ажил хүлээлцэх журам УИХТГ-ын Ерөнхий нарийн бичгийн даргын 2010.02.08-ны өдрийн №73 тоот захирамж	Ажилтан нь Төрийн албаны хууль, Хөдөлмөрийн тухай хууль болон Тамгын газрын дотоод журам зэрэг эрх зүйн баримт бичигт заасны дагуу холбогдох шийдвэр гарч ажлаас өөрчлөгдөх, түр чөлөөлөгдөх, чөлөөлөгдөх, халагдах, хөдөлмөрийн гэрээний хугацаа дуусгавар болох, хөдөлмөрийн гэрээ цуцлагдах тохиолдолд үүрэгт ажлаа энэхүү журамд заасны дагуу хүлээлгэн өгнө.	УИХ-ын тухай хуулийн 40-р зүйлийн 40.3 дахь заалтыг үндэслэн	40.3.Ерөнхий нарийн бичгийн дарга эрхлэх асуудлаар захирамж гаргана.	УИХ-ын Тамгын газрын ажилтнуудад хамааралтай.
12. УИХ-ын ээлжит болон ээлжит бус чуулганы үйл ажиллагааны нэгдсэн мэдээллийг эмхэтгэх, хэвлэн нийтлэх тухай журам УИХТГ-ын Ерөнхий нарийн бичгийн даргын захирамж 2011.06.24 №247	Энэхүү журмаар "Улсын Их Хурлын ээлжит болон ээлжит бус чуулганы үйл ажиллагааны талаархи нэгдсэн танилцуулга" /цаашид "Эмхэтгэл" гэх/-ийг эмхэтгэн гаргахтай холбогдуулан Тамгын газрын хэлтэс, алба, төвөөс мэдээлэл гаргах, мэдээллийг хянан баталгаажуулах, нэгтгэн боловсруулах, хэвлэн нийтлүүлэхтэй холбоотой харилцааг зохицуулна.	УИХ-ын тухай хуулийн 39.1.7	39.1.7. батлагдсан хууль, Улсын Их Хурлын бусад шийдвэрийн эцсийн найруулга хийх, хэлбэржүүлэн гаргах, нийтлэх, мэдээлэх;	УИХ-ын Тамгын газрын ажилтнуудад хамааралтай.

Судалгааны эмхтгэл, XII боть

13. Судалгааны захиалга хүлээн авах, гүйцэтгэх журам УИХТГ-ын Ерөнхий нарийн бичгийн даргын захирамж 2011.12.16 № 506	УИХ-ын Тамгын Газрын Судалгааны төвөөс УИХ-ын гишүүд болон холбогдох нэгж, албан тушаалтнуудыг чанар, үр нөлөө бүхий судалгаа мэдээллээр хангах, судалгааны захиалга хүлээн авах, гүйцэтгэхтэй холбоотой харилцааг энэхүү журмаар зохицуулна.	УИХ-ын тогтоол. 2002.05.24-ний өдөр № 22 Монгол Улсын Их хурлын стратеги төлөвлөгөө батлах тухай: 1.9. УИХТГ-ын ЕНБД-ын захирамж Ажлын чиг үүрэг шинэчлэн батлах тухай 2009.02.05 №73 9.1	УИХ-ын ТГ-ын стратеги төлөвлөгөө батлах тухай: 1.9.Төрийн байгуулалт, эрх зүй, улс төр судлал, социологи, эдийн засаг, нийгмийн бодлогын асуудлаар судалгаа явуулах, хууль тогтоомжийн төслийн онолын үндэслэлийг боловсруулахад оролцох, үйлчилж буй хууль тогтоомжийн үр нөлөөг судлах, шинжлэх ухааны тайлбар бэлтгэх, дэлхийн улс орнуудын парламентат ёсны чиг хандлагыг судлах үүрэг бүхий эрдэм шинжилгээ, судалгааны төвийг Улсын Их Хурлын дэргэд байгуулах асуудлыг судлан боловсруулах. Ажлын чиг үүрэг шинэчлэн батлах тухай 2009.02.05 №73 9.1 УИХ-ын ээлжит чуулганаар хэлэлцэх асуудлын хүрээнд хийх судалгааны ажлын захиалгыг байнгын хороодын ажлын албаар дамжуулан авах, УИХ-ын болон ТГ-ын удирдлага, байнгын хороодын удирдлагаас өгсөн захиалгын дагуу судалгааны ажлыг зохион байгуулна.	УИХ-ын Тамгын газрын ажилтнуудад хамааралтай.
14. MyParliament программыг ажиллуулах журам УИХТГ-ын Ерөнхий нарийн бичгийн даргын захирамж 2011.06.23 №245	Энэхүү журмаар Улсын Их Хурлын гишүүдийн албан хэрэгцээнд ашиглах iPad төхөөрөмжид зориулсан MyParliament програмыг ажиллуулах болон түүний мэдээллийн санг шинэчлэх, мэдээлэл оруулах, түүний хэвийн үйл ажиллагааг хангахад чиглэсэн харилцааг зохицуулна.	УИХ-ын тухай хуулийн 40-р зүйлийн 40.3 дахь хэсгийг үндэслэн	40.3.Ерөнхий нарийн бичгийн дарга эрхлэх асуудлаар захирамж гаргана.	УИХ-ын Тамгын газрын ажилтнуудад хамааралтай.
15. Улсын Их Хурлын чуулганы нэгдсэн болон байнгын хороодын хуралдаанд Тамгын газрын ажилтнууд оролцох журам УИХТГ-ын Ерөнхий нарийн бичгийн даргын захирамжгүй	Энэхүү журмаар УИХ-ын чуулганы нэгдсэн болон байнгын хороодын хуралдаанд Тамгын газрын ажилтнууд оролцох ажиллагааг зохицуулж, эдгээр хуралдааныг УИХ-ын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн дагуу цэгцтэй зохион байгуулахыг журамласан.	УИХ-ын тухай хууль: 19 дүгээр зүйл.	19.1. Байнгын хороо нь хууль санаачлагчаас өргөн мэдүүлсэн хууль, Улсын Их Хурлын бусад шийдвэрийн төслийг урьдчилан хэлэлцэж санал, дүгнэлт гарган нэгдсэн хуралдаанд хэлэлцүүлэх, эрхлэх асуудлын хүрээнд төрийн бодлого, Улсын Их Хурлын үйл ажиллагааг боловсронгуй болгох санал боловсруулах, Улсын Их Хурлын хяналтыг хэрэгжүүлэх чиг үүрэгтэйгээр ажиллана. 29.10. Нэгдсэн, Байнгын, дэд, түр хорооны хуралдаанд Тамгын газрын ажилтнууд байлцаж хуралдааны бэлтгэл хангах, үйл явцын тэмдэглэл хөтлөх, гарсан шийдвэрийн танилцуулга, томъёоллын эх бэлтгэх зэргээр чуулганы ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлнэ.	УИХ-ын Тамгын газрын ажилтнуудад хамааралтай.

16. УИХ-д өргөн мэдүүлсэн хууль, УИХ-ын бусад шийдвэрийн төслийн талаар зөвлөхийн дүгнэлт гаргах журам УИХТГ-ын Ерөнхий нарийн бичгийн даргын захирамж, 2010.10.07-ны №457i	Энэхүү журмаар Эрх зүй, хууль тогтоомжийн хэлтсийн ахлах зөвлөх, зөвлөх нь УИХ, Байнгын болон бусад хороо, УИХ-ын удирдлага, гишүүд, ажлын хэсэгт мэргэжил, арга зүйн зөвлөгөө, туслалцаа үзүүлэх үндсэн чиг үүргийн хүрээнд УИХ-д өргөн мэдүүлсэн хууль, УИХ-ын бусад шийдвэрийн төслийн талаар хууль зүйн дүгнэлт гаргах харилцааг зохицуулсан.	УИХ-ын тухай хуулийн 40-р зүйлийн 40.3 дахь заалтыг үндэслэн	40.3.Ерөнхий нарийн бичгийн дарга эрхлэх асуудлаар захирамж гаргана	УИХ-ын Тамгын газрын хэлтэс, албаны зөвлөхүүдэд хамааралтай.
17. Улсын Их Хурал түүний Тамгын газрын бичиг хэрэг хөтлөх заавар УИХТГ-ын Ерөнхий нарийн бичгийн даргын 2003.10.02-ны өдрийн №232 тоот	Энэхүү заавар нь УИХ түүний Тамгын газрын баримт бичгийг зохион бүрдүүлэх, хүлээн авах, бүртгэх, тараах, илгээх, тэдгээрийн шийдвэрлэлтэд хяналт тавих ажлыг нэгдсэн арга зүйгээр явуулах зорилготой.	УИХ-ын тухай хуулийн 40-р зүйлийн 40.3 дахь заалтыг үндэслэн	40.3.Ерөнхий нарийн бичгийн дарга эрхлэх асуудлаар захирамж гаргана.	УИХ-ын Тамгын газрын ажилтнуудад хамааралтай.
18 Монгол улсын Төрийн ордны хамгаалалт, үйлчилгээний журам Монгол улсын сайд, ЗГХЭГ-ын дарга, МУЕТГ-ын дарга, УИХТГ-ын Ерөнхий нарийн бичгийн дарга, ТЕГ-ын даргын хамтарсан 2008.09.17-ны өдрийн №140, 3/720, 38, 466, 245 тоот тушаал	МУ-ын Төрийн ордны тухай болон Төрийн тусгай хамгаалалтын тухай хуулийг хэрэгжүүлэх, Төрийн ордонд байрлаж үйл ажиллагаа явуулж байгаа байгууллага, албан тушаалтнууд ажил үүргээ хэвийн явуулах нөхцлийг бүрдүүлэх, Төрийн ордон, Төрийн ёслол хүндэтгэлийн өргөөний хамгаалалт, үйлчилгээтэй холбоотой харилцааг энэхүү түр журмаар зохицуулна.	Төрийн ордны тухай хуулийн 5.2, 8.5, 9.2-т заасныг үндэслэн	5.2. Төрийн ордны халдашгүй дархан байдлыг энэ хууль, түүнтэй нийцүүлэн гаргасан хамгаалалт, үйлчилгээний тусгай журмын дагуу хангана. 8.5. Албан ажлын шаардлагаар ажлын бус цагт Төрийн ордонд нэвтрэх журмыг ордны хамгаалалтын алба УИХТГ, Ерөнхийлөгчийн Тамгын газар, ЗГХЭГ-аас өгсөн зөвшөөрлийг үндэслэн тогтооно. 9.2. Төрийн ордонд үйлчилгээ явуулах болон засвар хийх журмыг Төрийн ордны үйлчилгээ хариуцсан байгууллага УИХ-ын Тамгын газар, Ерөнхийлөгчийн Тамгын газар, ЗГХЭГ болон Төрийн ордны хамгаалалтын албатай зөвшилцөн тогтоож, мөрдөнө.	Төрийн ордонд үйл ажиллагаа явуулж буй байгууллага, албан тушаалтанд хамааралтай.
19 Журам тогтоох тухай УИХ-ын Тамгын газрын Ерөнхий нарийн бичгийн даргын 2005.02.01-ны №39 тоот	Тамгын газраас тэтгэвэрт гарсан ахмад настнуудыг бүртгэж, халамж үйлчилгээ үзүүлэх тухай энэхүү захирамжаар журамласан байна.	УИХ-ын тухай хуулийн 33.3 дахь хэсэг, Тамгын газрын ахмадын хорооны саналыг үндэслэн	33.3. Асуулга хүлээж авсан албан тушаалтан 30 хоногийн дотор хариуг гишүүнд бичгээр өгнө.	УИХ-ын Тамгын газрын асуудал хариуцсан албан тушаалтанд хамааралтай.

* * *

Төрийн албаны зөвлөлийн тогтоол

16 Төрийн албан хаагчийн хувийн хэрэг хөтлөх журам Төрийн албаны зөвлөлийн тогтоол. 2004.06.15-ны №18	Төрийн албаны хуульд заасны дагуу төрийн албан хаагчийн хувийн хэргийг хөтлөхдөө энэхүү журмыг баримтлана.	Төрийн албаны тухай хуулийн 37.4-т заасныг үндэслэн	37.4. Хувийн хэрэг, тоо бүртгэл хөтлөх журмыг төрийн албаны төв байгууллага тогтооно.	Төрийн албанд нийтлэг хамааралтай.
--	--	---	---	------------------------------------

Судалгааны эмхтгэл, XII боть

2. Төрийн албан хаагчийн үр дүнгийн гэрээ байгуулах заавар Төрийн албаны зөвлөлийн тогтоол. 2007.08.13-ны №48	Энэхүү заавар нь төрийн албаны хэмжээнд төрийн албан хаагчийн үр дүнгийн гэрээ байгуулахад нэгдсэн стандарт мөрдүүлэх, улмаар тухайн байгууллагын үйл ажиллагааны хэтийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан зорилго, зорилт, чиг үүргийг хэрэгжүүлэхэд чиглүүлэн төрийн албан хаагч бүрийн жилийн ажлаа оновчтой төлөвлөхөд оршино.	Төрийн албаны тухай хуулийн 19.3 болон 35.1.9, Төсвийн байгууллагын удирдлага, санхүүжилтийн тухай хуулийн 47.1-д заасныг үндэслэн	19.3. Төрийн жинхэнэ албан хаагчийн үйл ажиллагааны үр дүн, мэргэшлийн түвшинг үнэлж дүгнэх журмыг хуульд өөрөөр заагаагүй бол төрийн албаны төв байгууллага тогтооно. 35.1.9.төрийн жинхэнэ албаны мэргэшлийн шалгалтын ажлыг арга зүй, зохион байгуулалтын удирдлагаар хангах; 47.1. Төрийн албаны төв байгууллага нь төсвийн ерөнхийлөн захирагч холбогдох удирдах албан тушаалтантай, ерөнхий менежер төсвийн байгууллагын албан хаагчтай байгуулах үр дүнгийн гэрээ, түүнийг дүгнэх заавар, журмыг баталж, биелэлтэд нь хяналт тавина.	Төрийн албанд нийтлэг хамааралтай.
3. Төрийн захиргааны албан хаагчийн ёс зүйн дүрмийн хэрэгжилтийг зохион байгуулах, ёс зүйн зөрчлийг хянан шийдвэрлэх журам 2010.12.01-ний №129	Энэхүү журам нь төрийн захиргааны албан хаагчийн баримтлах ёс зүйн дүрмийн хэрэгжилтийг зохион байгуулах, ёс зүйн зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, төрийн захиргааны албан хаагчийн ёс зүйн хэм хэмжээг зөрчсөн тухай иргэн, хуулийн этгээд, төрийн албан хаагчийн гомдол, мэдээллийг холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу хянан шийдвэрлэхтэй холбогдсон харилцааг зохицуулна.	Төсвийн байгууллагын удирдлага санхүүжилтийн тухай хуулийн 44.1.1, Төрийн албаны тухай хуулийн 35.1.7, УИХ-ын 2009 оны 87 дугаар тогтоолоор баталсан төрийн албаны зөвлөлийн үйл ажиллагааны дүрмийн 2.1 заалт/	35.1.7.хуульд өөрөөр заагаагүй бол төрийн жинхэнэ албаны удирдах албан тушаалтанд төрийн албан хаагчийн ёс зүйн хэм хэмжээг сахиулахтай холбогдсон зөвлөгөө өгөх, арга зүйн удирдлагаар хангах; 44.1.1. улсын болон орон нутгийн төсвийн байгууллагын хүний нөөцийн бодлогын хэрэгжилтийн явцад хяналт тавих;	Төрийн албанд нийтлэг хамааралтай.

* * *

Сайд, агентлагын даргын тушаал

1. Өдрийн ба цагийн хөдөлмөрийн хөлсийг тооцох тухай Хөдөлмөрийн сайдын 1993.03.25-ны №56	Хөдөлмөрийн хуульд заасны дагуу ажилтны ажилласан өдөр, цаг, хөдөлмөрийн хөлсийг тооцох аргачлалыг боловсруулсан.	Хүн амын бодлого, хөдөлмөрийн сайдын зөвлөлийн 1993.03.11-ний 2 дугаар протоколыг үндэслэн	-	Төрийн албанд нийтлэг хамааралтай.
2. Ээлжийн амралт олгох заавар батлах тухай Ээлжийн амралтын олговор тооцох журам Эрүүл мэнд, нийгмийн хамгааллын сайдын тушаал 2000.06.14-ны №166	Ажил олгогч нь ажилтанд ээлжийн амралт олгохдоо Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 79 зүйл, холбогдох бусад хууль тогтоомж болон энэхүү зааврыг удирдлага болгоно. Ажилтны ээлжийн амралтын олговрын хэмжээг Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 55.2 дахь хэсэгт заасны дагуу тодорхойлоход энэ журмыг баримтлана.	Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 55.2, 79 дүгээр зүйлийг үндэслэн		Төрийн албанд нийтлэг хамааралтай.

3. Аж ахуйн нэгж, байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны үлгэрчилсэн заавар Санхүү, эдийн засгийн сайдын тушаал 2002.12.22-ны өдөр №116	Монгол Улсын нутаг дэвсгэр дээр үйл ажиллагаа явуулж байгаа банкнаас бусад бүх аж ахуйн нэгж, байгууллага нь энэхүү дансны үлгэрчилсэн зааврыг үндэслэн нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан, тодруулга бэлтгэнэ.	Нягтлан бодох бүртгэлийн хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 2 дахь заалтыг үндэслэн	Төрийн албанд нийтлэг хамааралтай.
4. Мэргэшсэн нягтлан бодогчид мэргэшлийн зэргийн нэмэгдэл олгох журам Санхүү, эдийн засгийн сайдын тушаал 2002.09.17-ны № 258	Мэргэшсэн нягтлан бодогчийн эрх авсан санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн ажилтан нарт мэргэшлийн зэргийн нэмэгдэл олгоход энэхүү журмыг мөрдөнө.	Монгол Улсын Засгийн газрын "Нэмэгдэл олгох тухай" 2002 оны 174 дүгээр тогтоолыг үндэслэн	Төрийн албанд нийтлэг хамааралтай.
5. Монгол Улсын Засгийн газрын шугамаар хандивлагч орон, олон улсын санхүүгийн байгууллагуудаас авсан гадаад зээл, Засгийн газрын санхүүжилтийн хүрээнд хэрэгжих төслийн санхүүгийн тайлан гаргах журам Санхүү, эдийн засгийн сайдын тушаал 2002.04.26-ний № 114	Энэхүү журмын зорилго нь Монгол Улсын Засгийн газрын шугамаар хандивлагч орон, олон улсын санхүүгийн байгууллагуудаас авсан гадаад зээл, Засгийн газрын санхүүжилтийн хүрээнд хэрэгжиж буй төслийн санхүүгийн тайланг гаргах зарчим, бүтэц, зохион байгуулалт, хяналт тавих, зарцуулалтын үр ашгийг нэмэгдүүлэхэд оршино.	Засгийн газрын тухай хуулийн 20.5.2 дахь хэсгийг үндэслэн	Төрийн албанд нийтлэг хамааралтай.
6. Төсөвт байгууллага, төсвийн ерөнхийлөн захирагчдын санхүүгийн тайлан гаргах хугацааг тогтоох тухай Санхүү, эдийн засгийн сайдын тушаал 2004.01.26-ний № 28	Төсөвт байгууллага, Төсвийн ерөнхийлөн захирагчдын улирлын болон жилийн эцсийн санхүүгийн нэгдсэн тайлан гаргах хугацааг зохицуулна.	Төсвийн байгууллагын удирдлага, санхүүжилтийн тухай хууль, Монгол Улсын Засгийн газрын 2003 оны 8 дугаар сарын 6-ны өдрийн хуралдааны 41 дүгээр тэмдэглэлийн 6 заалтыг үндэслэн	Төсөвт байгууллагын санхүүгийн албан тушаалтнуудад хамааралтай.
7. Аж ахуйн нэгж, байгууллагын үйл ажиллагаанд мөрдөх Валютын ханшийн өөрчлөлтийн бүртгэлийн зааврыг Санхүү, эдийн засгийн сайдын тушаал 2001.12 сарын № 401	Энэхүү зааврыг 2002 оны 01 дүгээр сарын 1-нээс эхлэн аж ахуйн нэгж, байгууллагын үйл ажиллагаанд бүрэн нэвтрүүлэх, энэ талаар мэргэжил, арга зүйн туслалцаа үзүүлж, хяналт тавьж ажиллах.	Нягтлан бодох бүртгэлийн хууль-ийн 4 дүгээр зүйлийн 2 дахь заалтыг үндэслэн Гадаад валютын ханшийн өөрчлөлт НББОУС-21-ийг хэрэгжүүлэх зорилгоор	Төрийн албанд нийтлэг хамааралтай
8. Төрийн өмчит аж ахуйн нэгж, байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн ажилтныгшагнах журам Сангийн сайдын тушаал 2006.09 сарын № 292	Төрийн өмчит аж ахуйн нэгж, төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн ажилтнуудын ажлын үр дүнг үнэлж, шагнаж урамшуулахад энэ журмыг мөрдлөг болгоно.	Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай" хуулийн 22 дугаар зүйлийн 22.3 дахь заалтыг үндэслэн	Төсөвт байгууллагын санхүү хариуцсан албан тушаалтнуудад хамааралтай.
9. Журам батлах тухай Төсвийн байгууллагад мөрдөгдөх мөнгөн кассын ажиллагааны журам Төрийн сангийн төлбөр тооцооны журам Төсвийн зарцуулалтын эрхийн тухай журам Төрийн сангийн бэлэн мөнгөний төлбөр тооцоог гүйцэтгэх журам Сангийн сайдын тушаал 2005. 05 сарын №123	Төсвийн байгууллагын бэлэн мөнгөөр орлого хүлээн авах, Төрийн сангийн бүртгэлийн данснаас бэлэн мөнгөний зузаатгал авах, төлбөр тооцоо хийх, бэлэн мөнгө, үнэт цаасны мөнгөн кассын үйл ажиллагаатай холбогдсон харилцааг энэхүү журмаар зохицуулна.	Төсвийн байгууллагын удирдлага, санхүүжилтийн тухай" хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1.4 дэх заалт, Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1.3 дэх заалтыг үндэслэн	Төсөвт байгууллагын санхүү хариуцсан албан тушаалтнуудад хамааралтай.

Судалгааны эмхтгэл, XII боть

10. Албан томилолтын зардлын хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай Сангийн сайдын тушаал 2006.02 сарын №64	Бүтээгдэхүүн, ажил, үйлчилгээний үнэ, тарифын өөрчлөлттэй уялдуулан улс төрийн болон төрийн захиргааны албан хаагчийн албан томилолтын зам хоног, байрны зардлын хэмжээг тогтоосон.		Төрийн албанд нийтлэг хамааралтай.
11. Гадаад оронд болох хурал, зөвлөгөөн, уулзалт яармагт оролцох, гэрээ хэлэлцээр хийх, туршлага судлах зэрэг ажлаар гадаад оронд явагчдын гадаад албан томилолтын зам хоног, зочид буудлын зардлын нийт хэмжээг шинэчлэх тухай Сангийн сайдын тушаал, 2006.04 сарын №124	Дурьдсан албан ажлаар гадаад оронд явагчдын албан томилолтын зардлын нийт хэмжээг шинэчлэн тогтоосон.	Гадаад томилолтын зардлын хэмжээг шинэчлэн батлах тухай Бүтээгдэхүүн, ажил, үйлчилгээний үнэ, тарифын өөрчлөлтийг харгалзан гадаад томилолтын зардлыг шинэчлэн тогтоох тухай	- Төрийн албанд нийтлэг хамааралтай.
12. Түр журам батлах тухай Төсвийн байгууллагын өөрийн орлого төлөвлөхөд баримтлах түр журам Сангийн сайдын тушаал, 2006.06 сарын №196	Холбогдох хуулийн хүрээнд төсөвт байгууллагын бүтээгдэхүүн нийлүүлэх явцад бий болсон өөрийн үйл ажиллагаа(Үндсэн болон үндсэн бус үйл ажиллагаа)-ны орлогыг төлөвлөхөд энэхүү түр журмыг мөрдөнө.	Монгол улсын нэгдсэн төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 1.3, Төсвийн байгууллагын удирдлага, санхүүжилтийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 1.4 дэх заалтыг үндэслэн	Төсөвт байгууллагын санхүү хариуцсан албан тушаалтнуудад хамааралтай.
13. Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай Сангийн сайдын тушаал, 2007.01 сарын №04	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай Монгол Улсын хуулийн хүрээнд тухайн жилийн бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах ажиллагааг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнах үйл явцыг захиалагч байгууллага цаг хугацаа алдалгүй, шуурхай, үр ашигтай зохион байгуулахад шаардлагатай зохицуулалтаар хангахад энэхүү журмыг баримтлана.	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 49.6 дахь заалтыг үндэслэн	Төсөвт байгууллагын санхүү хариуцсан албан тушаалтнуудад хамааралтай.
14. Төсвийн байгууллагын үйл ажиллагааны нэмэлт орлого болон зардлын хэмнэлтийг тооцох, зарцуулах, тайлагнах журам Сангийн сайдын тушаал, 2007.01 сарын №11	Төсвийн байгууллагуудын төсвийн зарлагыг хэмнэх, нэмэлт орлого олох боломжийг бүрэн ашиглах сонирхлыг нэмэгдүүлэх, бүтээгдэхүүн нийлүүлэлтийн эцсийн үр дүнтэй төсвийн санхүүжилтийг уялдуулахад энэ журмыг баримтлана.	Монгол Улсын Нэгдсэн төсвийн тухай хуулийн 6.1.3, Төсвийн байгууллагын удирдлага, санхүүжилтийн тухай хуулийн 8.1.4 дэх заалтыг үндэслэн, мөн хуулийн 13.3, 13.7 дахь заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор	Төсөвт байгууллагын санхүү хариуцсан албан тушаалтнуудад хамааралтай.
15. Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын буцаан олголтын журам Нэмэгдсэн өртгийн албан татварыг нягтлан бодох бүртгэлд тусгах журам Сангийн сайдын тушаал 2007.01 сарын № 18	НӨАТ төлөгчийн төсөвт илүү төлсөн нэмэгдсэн өртгийн албан татварыг шалгаж баталгаажуулах, түүнийг татвар төлөгчид буцаан олгох, бусад татварын өрөнд шилжүүлэн тооцоход энэхүү журмыг мөрдөнө. Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэний Төсөвт байгууллагын санхүү хариуцсан албан тушаалтнуудад хамааралтай. борлуулсан бараа, гүйцэтгэсэн ажил, үзүүлсэн үйлчилгээний орлогод ногдуулан хэрэглэгчдээс нэхэмжлэн авсан болон үйлдвэрлэл, үйлчилгээний ба худалдан борлуулах зориулалтаар импортолсон буюу дотоодын нэмэгдсэн өртгийн албан татвар төлөгчдөөс худалдан авсан бараа, ажил, үйлчилгээнд төлсөн НӨАТ-тай холбогдсон ажил, гүйлгээг анхан шатны болон нягтлан бодох бүртгэл, санхүү, татварын тайланд тусгахад энэхүү журмыг мөрдөнө.	Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тухай хуулийн 15.2, "Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай" хуулийн 15.2.3-ыг үндэслэн	Төсөвт байгууллагын санхүү хариуцсан албан тушаалтнуудад хамааралтай.

16. Амлалтын бүртгэлийн үйл ажиллагааны тухай журам Сангийн сайдын тушаал, 2005.12 сарын №351	Төсвийн байгууллагуудад "Амлалтын бүртгэлийн үйл ажиллагаа"-г хэрэгжүүлэн батлагдсан төсвийн хүрээнд зардал гаргаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх орчныг бүрдүүлэхэд оршино.	Төсвийн байгууллагын удирдлага, санхүүжилтийн тухай " хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1.4 дэх заалтыг үндэслэн	
---	--	---	--

17. Албан хэрэг хөтлөлтийн үндсэн заавар Архивын ерөнхий газрын даргын тушаал 2009.07.07-ны №68	МУ-ын төр, захиргааны болон аж ахуйн нэгж, байгууллагын үйл ажиллагаанд үүсч хөтлөгдөж буй албан баримт бичгийн агуулга, бүтэц, хэв загварыг ижилтгэх, баримт бичигтэй ажиллах ажлын арга, хэлбэрийг боловсронгуй болгох, албан хэрэг хөтлөлтийн шатанд баримт бичгийн эмх цэгц, бүрдэл, хадгалалт, ашиглалтыг сайжруулахад оршино.	Архивын тухай хуулийн 11.1.1, Засгийн газрын 2009 оны 189-р тогтоолыг үндэслэн	11.1.1. Монгол Улс дахь үндэсний архивын сан хөмрөгийн хадгалалт, хамгаалалт, нөхөн бүрдүүлэлт, ашиглалт, архив, албан хэрэг хөтлөлтийн ажлын зохион байгуулалтын талаар арга зүйн нэгдсэн зарчим, хэм хэмжээ тогтоож мөрдүүлэх;	Төрийн албанд нийтлэг хамааралтай.
---	---	--	--	------------------------------------

* * *

УИХ-ЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНД ХОЛБОГДОХ ХУУЛЬ ЭРХ ЗҮЙН АКТУУД, ТЭДГЭЭРЭЭР ЗОХИЦУУЛСАН ХАРИЛЦАА

Хавсралт 2

№ Эрх зүйн актын нэр Батлагдсан огноо	УИХ-ын Тамгын газрын үйл ажиллагаанд хамаарах зохицуулалт	Холбогдох зүйл заалтууд	Тайлбар
1. Монгол Улсын Их Хурлын тухай хууль 2006-01-26	Энэ хуулиар Тамгын газрын эрх зүйн үндсийг тогтоож өгсөн бөгөөд УИХ-ын Тамгын газар нь УИХ-ын ажлын алба бөгөөд УИХ-ыг үйл ажиллагаагаа хэвийн явуулахад туслалцаа үзүүлэх, ажиллах нөхцөлөөр хангах үүргийг тодорхойлж түүний эрхлэх ажил болон удирдлагын эрх зүйн байдлыг тодорхойлсон.	38.2. Улсын Их Хурал нь гишүүд, Байнгын, дэд, түр хорооны үйл ажиллагаанд мэргэжил, арга зүй, техник, зохион байгуулалтын туслалцаа үзүүлэх, ажиллах нөхцөлөөр хангах үүрэг бүхий Тамгын газартай байна. 39.2. Тамгын газар нь хуулийн этгээд мөн бөгөөд түүний дүрмийг Улсын Их Хурал батална.	УИХ-ын Тамгын газрын статусыг тодорхойлсон гол хууль.
2. Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хууль 2007-10-11	Энэхүү хуулиар УИХ-ын хуралдааны дэгийг тогтоосон бөгөөд Тамгын газрын гүйцэтгэх ажлыг нарийн тодорхойлон заагаагүй ч УИХ-ын тухай хуулийн 39.1.3-д заасанчлан нэгдсэн, байнгын, дэд, түр хороод, нам эвслийн бүлгийн хуралдааны техникийн бэлтгэлийг хангах үүргийнхээ дагуу хуралдааны зохион байгуулалт, үйл ажиллагааг зохион байгуулна.	53 ¹ .1. Улсын Их Хурлын үйл ажиллагааг телевизийн тусгай сувгаар шууд нэвтрүүлэх болон телевиз, радиод тусгай цаг гаргаж олон нийтэд сурталчлах, мэдээлэх ажлыг Улсын Их Хурлын Тамгын газар зохион байгуулна. 54.1. Нэгдсэн болон Байнгын, дэд, түр хороо, ажлын хэсэг, нам, эвслийн бүлгийн хуралдааны явцыг бичгээр болон соронзон хальсанд нэгэн зэрэг, шаардлагатай бол дуу, дүрс бичлэгийн хэрэгсэл ашиглан тэмдэглэж хадгална.	УИХ-ын Тамгын газрын Хэвлэл, мэдээлэл, олон нийттэй харилцах хэлтэс, Мэдээллийн технологи, техник ашиглалтын хэлтэс, Чуулган, байнгын хорооны хуралдаан зохион байгуулах албаны үндсэн чиг үүрэгт хамааралтай.

Судалгааны эмхтгэл, XII боть

3. Хууль, УИХ-ын бусад шийдвэрийн төсөл боловсруулах, өргөн мэдүүлэх журмын тухай хууль 2001-11-08	Энэхүү хуулиар хууль санаачлагч хууль санаачлах эрхээ хэрэгжүүлж хууль, Улсын Их Хурлын бусад шийдвэрийн төсөл боловсруулах, өргөн мэдүүлэхтэй холбогдсон харилцааг зохицуулсан бөгөөд УИХ-ын Тамгын газар нь хууль, УИХ-ын бусад шийдвэрийн төсөл өргөн мэдүүлэх, хэлэлцүүлэх, батлах үйл ажиллагааны зохион байгуулалтын бэлтгэлийг хангах ажлыг эрхлэн гүйцэтгэх чиг үүргийн харилцааг зохицуулсан.	Хуулийн 20.1-д Хууль санаачлагч хуулийн төслийг Улсын Их Хурлын даргад өргөн мэдүүлэхээс өмнө холбогдох бичиг баримтын хамт Улсын Их Хурлын Тамгын газрын Ерөнхий нарийн бичгийн даргад ирүүлэх бөгөөд ЕНБД 72 цагийн дотор хуулийн төсөл, холбогдох бичиг баримтыг хянаж, шаардлага хангасан гэж үзвэл төслийг Улсын Их Хурлын даргад өргөн мэдүүлэх хугацааг товлон хууль санаачлагчид мэдэгдэх ба төсөл нь дээрх шаардлагыг хангаагүй байвал түүнийг хангуулах арга хэмжээ авна.	УИХ-ын Тамгын газрын хууль, УИХ-ын бусад шийдвэрийн төсөл өргөн мэдүүлэх, хэлэлцүүлэх, батлах үйл ажиллагааны зохион байгуулалтын бэлтгэлийг хангах ажлыг эрхлэн гүйцэтгэх чиг үүргийн хүрээнд хамааралтай.
4. Үндэсний Аюулгүй байдлын тухай хууль 2001-12-27	Энэ хуулиар Монгол Улсын үндэсний аюулгүй байдлыг хангах үйл ажиллагааны үндсэн зарчим, үндэсний аюулгүй байдлыг хангахад аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэний оролцоог тодорхойлж, үндэсний аюулгүй байдлыг хангах бодлого, үйл ажиллагааг уялдуулахтай холбогдсон харилцааг зохицуулна.	Улсын Их Хурал нь үндэсний аюулгүй байдлыг хангах төрийн бодлогыг тодорхойлж, Монгол Улсын үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлалыг батална.	Төрийн албанд нийтлэг хамааралтай.
5. Төрийн албаны тухай хууль 2002-06-28	Энэ хуулиар Монгол Улсын төрийн албаны ангилал, зарчим, төрийн албан тушаал, түүнд тавих шаардлага, төрийн алба хаах болзол, журам, төрийн албан хаагчийн эрх зүйн байдал, баталгаа, төрийн албаны төв байгууллагын чиг үүргийг тогтоон зохицуулна.	-	Төрийн албанд нийтлэг хамааралтай.
6. Төсвийн байгууллагын удирдлага, санхүүжилтийн тухай хууль 2002-06-27	2012 оны 2 дугаар сарын 1-ээс хүчингүй болсон бөгөөд зарим зүйл хэсэг 2013 оны 01 дүгээр сарын 01-ээс хүчингүй болсонд тооцно.	-	Төрийн албанд нийтлэг хамааралтай.
7. Төрийн нууцын тухай хууль 1995-04-18	Энэхүү хуулиар төрийн нууцыг тогтоох, хамгаалах, ашиглахтай холбогдсон харилцааг зохицуулна.	-	Энэхүү хууль нь УИХ болоод Тамгын газрын нууц хариуцсан ажилтнууд болон бүх албан хаагчдад хамааралтай.
8. Төрийн нууцын жагсаалт батлах тухай 2004-01-02	Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдаанаар хэлэлцсэн төрийн нууцад хамааруулсан мэдээлэл агуулсан бөгөөд төлөөлүүлсэн нэр, шифр, дугаар хэрэглэж нууцалсан мэдээ, баримт бичиг, эд зүйл, объект, үйл ажиллагааг зохицуулна.	-	УИХ болоод Тамгын газрын нууц хариуцсан ажилтнууд болон бүх албан хаагчдад хамааралтай.
9. Байгууллагын нууцын тухай хууль 1995-05-16	Энэ хуулиар байгууллагын нууцыг тогтоох, хамгаалахтай холбогдсон харилцааг зохицуулна.	-	УИХ болоод Тамгын газрын нууц хариуцсан ажилтнууд болон бүх албан хаагчдад хамааралтай.
10. Хувь хүний нууцын тухай хууль 1995-04-21	Энэ хуулиар хувь хүний нууцыг тогтоох, хамгаалахтай холбогдсон харилцааг зохицуулна.	-	УИХ болоод Тамгын газрын нууц хариуцсан ажилтнууд болон бүх албан хаагчдад хамааралтай.

11. Иргэдээс төрийн байгууллага, албан тушаалтанд гаргасан өргөдөл, гомдлыг шийдвэрлэх тухай хууль 1995-04-17	Энэхүү хууль нь иргэдээс төрийн байгууллага, албан тушаалтанд хандаж өргөдөл, гомдол гаргах, түүнийг байгууллага, албан тушаалтнаас шийдвэрлэх үйл ажиллагааг зохицуулна.	-	Төрийн албанд нийтлэг хамааралтай.
12. Төрийн албан ёсны хэлний тухай хууль 2003-05-15	Энэ хуулиар төрийн албан ёсны хэл болох монгол хэлний хэм хэмжээ, нэр томъёог төрийн албан хэрэг хөтлөх, төрийн албан ёсны үйл ажиллагаанд хэрэглэхтэй холбогдсон харилцааг зохицуулах болон Монгол Улсын нэгдмэл байдлыг хангах харилцааг зохицуулна.	-	Төрийн албанд нийтлэг хамааралтай.
13. Хөдөлмөрийн тухай хууль 1999-05-14	Энэ хуулиар хөдөлмөрийн гэрээний үндсэн дээр хөдөлмөрийн харилцаанд оролцогч ажилтан, ажил олгогчийн нийтлэг эрх, үүрэг, хамтын гэрээ, хэлэлцээр, хөдөлмөрийн ганцаарчилсан ба хамтын маргаан, хөдөлмөрийн нөхцөл, удирдлага, хяналт болон хууль тогтоомж зөрчигчид хүлээлгэх хариуцлагыг тодорхойлж талуудын харилцан эрх тэгш байдлыг хангах харилцааг зохицуулна.	-	Төрийн албанд нийтлэг хамааралтай.
14. Архивын тухай хууль 1998-01-02	Энэ хуулиар Монгол Улс дахь үндэсний архивын сан хөмрөг, түүний бүрэлдэхүүн, төрийн архивын үйл ажиллагааны зарчим, удирдлага, архивын баримтын хадгалалт, хамгаалалт, нөхөн бүрдүүлэлт, ашиглалттай холбогдсон харилцааг зохицуулна.	Хуулийн 23.1-т зааснаар Улсын Их Хурал, түүний Тамгын газарт-20 жил хадгалсны дараа эрдэм шинжилгээ, судалгааны ач холбогдолтой хэсгийг нь төрийн архивт шилжүүлнэ.	Төрийн албанд нийтлэг хамааралтай.
15. Захиргааны хариуцлагын тухай хууль 1992-11-27	Энэхүү хуулиар захиргааны зөрчил гаргасан этгээдэд захиргааны хариуцлага хүлээлгэхтэй холбогдон үүссэн харилцааг зохицуулна.	-	Төрийн албанд нийтлэг хамааралтай.
16. Авлигын эсрэг хууль 2006-07-06	Энэ хуулийн зорилт нь авлигатай тэмцэх үйл ажиллагаа, авилгалтай тэмцэх байгууллагын эрх зүйн үндсийг тодорхойлж, тэдгээртэй холбогдсон харилцааг зохицуулна.	-	Төрийн албанд нийтлэг хамааралтай.

<p>17. Монгол улсын төрийн ордны тухай хууль 2001-02-01</p>	<p>Энэ хуулиар Монгол Улсын Төрийн ордны эрх зүйн байдлыг тодорхойлж, түүний хамгаалалт, үйлчилгээг журамлахтай холбогдсон харилцааг зохицуулна.</p>	<p>Хуулийн 4.1-д Төрийн ордонд Монгол Улсын Их Хурал, Монгол Улсын Ерөнхийлөгч, тэдгээрийн Тамгын газар, Монгол Улсын Ерөнхий сайд, Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газар тус тус байрлаж үйл ажиллагаагаа явуулна. Төрийн ордны дотоод зохион байгуулалт, өрөө, тасалгааны хуваарилалтыг УИХТГ-ын ЕНБД, УИХ-ын дэд дарга ажлын байрны жишиг шаардлагад нийцүүлэн тогтооно. Төрийн ордонд үйлчилгээ явуулах, засвар хийх журмыг Төрийн ордны хамгаалалтын албатай, Төрийн ордны өнгө төрх, засал чимэглэл, тавилга бусад зүйлийн хийц, загварын талаар баримтлах бодлогыг УИХТГ-ын ЕНБД-ын саналыг үндэслэн Засгийн газар тогтооно.</p>	<p>Төрийн ордонд үйл ажиллагаа явуулж байгаа байгууллага, албан тушаалтанд хамаарна.</p>
---	--	---	--

